

PRENUMERATIONSPRIS: A posten eller
frutt hemboeren i staden: 1 år 16:—, 1/2 år 8: 50,
1/4 år 4: 25, mån. 1: 75; i staden vid aukantning:
1 år —, 7:—, 3: 50, 1: 50.

Redaktionen: Redaktör och stiftare J. Hansén,
André red.: Erik Palm. Red.-sekr.: S. Ahlberg.

— LÖSNUMMER 10 ÖRE —

Östgöten

ÖSTERGÖTLANDS AFTONBLAD

Östergötland och Skåne under 1100-talet.

Heda och pilgrimsvägarna.

För Östgöten av fil. lic. William Anderson.

Jerusalem hade stormats, i korsfararnas spår följde fredliga pilgrimer som ville knäböja på minnesplatserna i de heliga städerna. Under 1100-talet förvandlades europeerna till ett vandringsfolk med korståg eller botgörarefärder på programmet. Än var det Syrien eller Venden, än Rom, Jerusalem eller St. Jakob i Compostella som hem-söktes. Även skandinaverna smittades av denna vandringslusta, även i de svenska skogarna återhöjdes de inre ropen om behov av frälsning och snart nådde pilgrimsrörelsen upp till Island. Ett i en nödfallsstund avgivet löfte, en på vallfart lydande längsdom såsom sonemedel för ett svårt brott, en brinnande önskan att innan dödsstunden nåkades få beträda helig jord för att sedan dö i den i Jerusalem inköpta vita vadum, drev dem ut på vandring. Deras färd blev en offentlig angelägenhet, för vilken hela hemförsamlingen var intresserad. Utrustade med manteln och den vida hatten, välsignades de i kyrkan av prästen och mottogo ur hans hand de vigda insignierna: pilgrimsstaven och pilgrimsväskan. När de efter år och dag, fyllda av tusende färör och strapasser, återvände till hemsocknen, mottogs de utanför kyrkodörrarna av prästen och hemnavarande tröende. Med stolthet kunde vallfararna då förevisa sina hemförda troféer, lecknen på den lyckligt fullbordade färderna: Romfararna den korsade Petrusnyckeln, de från Compostella den helige Jakobs pilgrimsmussla och Jorsalafararna — eller Palmare som de kallades på runstenarna — palmkvistarna och den heliga dopdräkten som de iklädde sig på sotsängen för att i vita vadum gå döden till mötes.

Fyllda av helig iver hade de nordiska pilgrimerna på smala och farliga skogsstigar vandrat ned mot den skånska slätten. De seglade över till Själland eller Sleswig och där träffade de snart likasinnade för att gemensamt färdas Oxvägen ned genom Jylland mot Ejdern och Elbe. Den isländska abboten Nikolaus, vilken 1151—54 företog sin pilgrimsfärd till Heliga landet, har med omsorg upptecknat stationerna på sydvägen genom västra Tyskland: Paderborn, Mainz, Basel, Ivrea, Rom och över Benevent till Bari i Apulien, där enbarkeringen

Heda. Utlömningssten i södra korsarmen.

sjöfararnas ordinarie station under korstågstiden. Vägleda av Nordstjärnan seglade nordborna sedan vidare utanför Spaniens västkust genom Herkules stöder in i Medelhavet. Den routen tog Sigurd Jorsalafar sedan han vistats en vinter i Galicien.

Vilka öden som träffade de anonyma expeditioner som passerade "Jacobsland", t. ex. åren 1111—1120, därom veta vi intet. 1144—1147 drog en flotta av danskar, norrmän, svenskar och normander till Portugal och Lissabon. Till Compostella vandrade en kanik hos ärkebiskop Eskil och den isländske hövdingen Rader Sveinbjörnson, som i slutet av 1100-talet besökte ärkebiskop To-

derna till Compostella. Från Cluny gick routen över Le Pery och Moissac, en annan huvudväg, som upptog vallfarare från Anjou och Poitou, gick från Vézelay över Limoges till Périgueux, på en tredje samlades pilgrimerna från Orleans och Bourdeaux, strömmande ned mot Tours, Poitiers och Saintes, medan en fjärde förde från Arles över Toulouse mot Pyrenéerna. Till denna hörde pilgrimerna från Saint Gilles. Och liksom dessa huvudrouter alla ledde mot samma mål och förhundo Nord- och Mellaneuropas pilgrimsvägar med Frankrike och Spaniens samt vägen till Saint Gilles med vallfararna till eller från Heliga gravén, fanns även inom kyrkoarkitekturen

Östergötland och Skåne under 1100-talet.

(Forts. fr. sid. 1.)

sluta i Santiago de Compostella. I Kastilien undertrycktes de orientalska formerna fullständigt av elucianer...

vilken omvandlad förekommer i spansk-nordisk byggnadskonst. In fört till domnen i Ribe. Och från sammantråder eller från domnen i Angoulême...

När storskogen såldes.

Vår Ostgöte n av Niim.

Det var en "öppstakväll" i Backbyn. Huset folk och en del ungdomar från Storbyn och Grönlandsby...

Upplevelser och jaktäventyr i Indien.

(Forts. fr. sid. 1.)

att myrorna hade urholkat bjälken, tills den slutligen föll ned. I samband med ett besök i Benares, den heliga staden, går författaren in på det hemiska så på vilket gudinnan Durga...

att myrorna hade urholkat bjälken, tills den slutligen föll ned. I samband med ett besök i Benares, den heliga staden, går författaren in på det hemiska så på vilket gudinnan Durga...

Spara femmorna - mönstr!

Rikedom förpliktar.

Enligt en år 1918 utfärdad lag fälades även landstörsmännen att mountra sin förmåga. Undantagna från denna lag voro dock alla, som redan då tillhörde landstörmen...

Amerikanska miljonärer ha inte glömt den vackra julsen, att rikedom förpliktar. Sedan kan man ju tvista om huruvida de alltid ge den rätta tydningen...

Vertical text on the right margin containing various small notices and advertisements.